

Bosna i Hercegovina, Federacija Bosne i Hercegovine, Srednjobosanski kanton/
Kanton Središnja Bosna, 72270 Travnik

**PRAVILA STUDIRANJA
ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA
NA UNIVERZITETU U TRAVNIKU
(Prečišćeni tekst)**

Travnik, septembar 2022. godine

Na osnovu člana 64. Zakona o visokom obrazovanju (Službene novine SBK/KSB broj 4/13) i članova 58 i 134. Statuta Univerziteta u Travniku, Senat Univerziteta je na sjednici održanoj dana 26.9.2022. godine donio

**PRAVILA STUDIRANJA
ZA TREĆI CIKLUS STUDIJA NA
UNIVERZITETU U TRAVNIKU
(Prečišćeni tekst)**

I OPŠTE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

Pravilima studiranja trećeg ciklusa studija Univerziteta u Travniku uređuje se način, organizacije i modeli izvođenja trećeg ciklusa studija, upis na studij, način provođenja ispita i istraživačkog rada, dalje postupak prijave, odbrane i objavljivanja doktorske disertacije, način promocije novih doktora nauka, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju trećeg ciklusa studija koji se završava stjecanjem naučnog zvanja doktora nauka na Univerzitetu u Travniku.

**Član 2.
(Cilj trećeg ciklusa studija)**

Cilj trećeg ciklusa studija je osposobljavanje kandidata za stjecanje specijalističkih znanja iz užeg područja iz kojeg kandidat priprema završni/doktorski rad/disertaciju (u dalnjem tekstu: doktorska disertacija), za korištenje naučnih metoda i istraživačkih tehnika u užem području istraživanja, za kreativno rješavanje kompleksnih problema iz naučne teorije i prakse, čime se osposobljava za daljnji naučnoistraživački rad.

Pod trećim ciklusom studija treba shvatiti dati studijski program koji je usmjeren na stjecanje akademske titule i naučnog zvanja doktora nauka za određenu naučnu oblast, u skladu sa Zakonom, prema datim pravilima i Pravilnikom o korištenju akademskih titula i stjecanju naučnih zvanja i sadržaju javnih isprava, koje izdaje Univerzitet u Travniku.

**Član 3.
(Osposobljavanje studenata)**

Nakon završetka trećeg ciklusa studija student se osposobljava:

- za izgrađivanje akademske karijere na nekoj od naučno-nastavnih ili naučnih institucija, odnosno obavljanje visoko specijaliziranih poslova u nekoj od profesija u javnom ili privatnom sektoru;
- za nastavak usavršavanja na postdoktorskim studijama;
- za produbljenu kritičku analizu, modeliranje, evaluaciju i sintezu sadržaja iz prođuća interdisciplinarnih ili multidisciplinarnih istraživanja;
- za primjenu tehnika i metodologije istraživanja i prilagođavanje procesa istraživanja u području različitih naučnih disciplina;
- za samostalno kreiranje i provođenje istraživanja u polju različitih nauka;
- za promociju progresa u akademском и profesionalном kontekstu u polju nauka u okviru društva zasnovanog na znanju i informacijskim tehnologijama.

II ORGANIZACIJA TREĆEG CIKLUSA STUDIJA

Član 4. (Organizator studija)

Univerzitet –organizaciona jedinica/ Fakultet (u daljem tekstu: organizator/nositelj studija) organizuje, planira, realizuje i izvodi naučni program trećeg ciklusa studija (u daljem tekstu: studij), samostalno ili u saradnji sa drugim članicama Univerziteta, iz naučnih oblasti za koje je akreditovana.

Za organizaciju i izvođenje studija, iz prethodnog stava, saglasnost daje Senat Univerziteta u Travniku.

Član 5. (Inicijativa i prijedlog za organizovanje studija)

Organizator/nositelj studija podnosi prijedlog i utvrđuje koncepciju za organizovanje studija trećeg ciklusa. Prijedlog za organizovanje trećeg ciklusa studija obavezno sadrži:

- kratki elaborat za organizovanje studijskog programa;
- vrstu i naziv studija;
- nastavni plan i program studija;
- listu svih kolegija sa nosiocima nastave i ECTS studijskih bodova;
- fizičke i ljudske resurse organizatora studija;
- ime i akademske reference odgovorne osobe i svih drugih osoba koje su angažovane u realizaciji studija;
- uslove, nivo i vrstu obrazovanja kandidata koji žele upisati doktorski studij;
- procjenu troškova studija;
- naučno zvanje koje se dodjeljuje završetkom studija.

Prijedlog za organizovanje studija dostavlja se Senatu Univerziteta u Travniku na saglasnost.

Član 6. (Opravdanost pokretanja studija)

Senat Univerziteta u Travniku utvrđuje opravdanost pokretanja studija, optimalnost nastavnog plana i programa i donosi odluku o davanju saglasnosti za izvođenje nastave na modulima trećeg ciklusa studija.

Član 7. (Organizacija studija sa drugim univerzitetima)

Organizator/nositelj studija može na osnovu međuniverzitetske saradnje organizovati doktorski studij sa drugim akreditovanim univerzitetima, odnosno fakultetima na internacionalnoj ravni, o čemu prethodnu saglasnost daje Senat Univerziteta u Travniku.

Na nastavni plan i program studija iz stava 1. ovog člana, traži se saglasnost nadležnih tijela Univerziteta i svih organizatora studija. Medusobna prava i obaveze aktera u programu trećeg ciklusa regulišu se posebnim ugovorom.

Član 8.

(Vijeće doktorskog studija organizatora/nositelja studija)

Naučno–nastavno vijeće organizatora/nositelja studija imenuje Vijeće doktorskog studija organizatora/nositelja studija (u daljem tekstu: Vijeće organizatora/nositelja).

Vijeće organizatora/nositelja sačinjavaju svi nosioci nastavnog i istraživačkog procesa trećeg ciklusa, uključujući dekana, prodekanu za nastavu, prodekanu za naučnoistraživački rad i sekretara. Radom Vijeća organizatora/nositelja rukovodi predsjednik Vijeća organizatora/nositelja. Predsjednika Vijeća organizatora/nositelja imenuje Vijeće organizatora/nositelja studija iz reda nastavnika, u zvanju redovnog ili vanrednog profesora, na period od 4 godine. Ukoliko doktorski studij interdisciplinarno realizuje više članica Univerziteta, predsjednika Vijeća organizatora/nositelja imenuje Vijeće doktorskog studija Univerziteta.

Vijeće organizatora/nositelja raspravlja i rješava sva pitanja koja se odnose na organizaciju i realizaciju datog ciklusa studija, predlaže Senatu Univerziteta donošenje odluka u vezi sa studijem (komisije i sl.), te se javlja i u funkciji predlagачa odluka koje donose stručna tijela Univerziteta, a u vezi su sa doktorskim studijem. Konstituirano Vijeće organizatora/nositelja započinje sa radom najkasnije 30 dana prije zvaničnog početka nastave na trećem ciklusu.

Član 9.

(Vijeće doktorskog studija Univerziteta)

Vijeće doktorskog studija Univerziteta (u daljem tekstu: Vijeće) predstavlja stalno stručno tijelo Senata koje koordinira i prati realizaciju trećeg ciklusa studija. Članove Vijeća čine svi predsjednici Vijeća doktorskog studija organizatora/nositelja studija i sekretar Vijeća. Ukoliko se na nekom od Fakulteta ne organizuje doktorski studij, Naučno–nastavno vijeće tog Fakulteta će imenovati svog predstavnika u Vijeću.

Radom Vijeća predsjedava predsjednik Vijeća koji se bira iz reda članova Vijeća većinom glasova. Poslove sekretara Vijeća obavlja jedan od sekretara Vijeća doktorskog studija organizatora/nositelja, kojeg biraju članovi Vijeća, većinom glasova.

Djelokrug rada Vijeća je:

- koordinira i prati realizaciju svih studijskih programa na Univerzitetu,
- koordinira poslove interdisciplinarnih studija,
- određuje precizne kriterije za upis studenata sa nematičnih studijskih programa,
- utvrđuje kriterije za upis na multidisciplinarne studije,
- prati dosljednu primjenu pravila studiranja za treći ciklus studija,
- podnosi izvještaj Senatu Univerziteta o toku doktorskog studija, najmanje jednom u toku šest mjeseci, a po potrebi i češće,
- predlaže izmjene i dopune pravila studiranja za treći ciklus studija i provedbenih akata,
- obavlja i druge poslove u vezi sa organizacijom doktorskog studija, a koji nisu u nadležnosti Vijeća doktorskog studija organizatora/nositelja.

Član 10.

(Poslovnik)

Bliže odredbe o svim pitanjima iz domena rada Vijeća i Vijeća organizatora/nositelja, utvrđuju se poslovnikom koji donosi Vijeće.

Organizacija i realizacija trećeg ciklusa studija

Član 11. (Nastavni proces)

Na modulima studijskih programa trećeg ciklusa studija stječu se zvanja iz naučnih oblasti studija kroz aktivnu participaciju u nastavnom segmentu, naučnoistraživačkom radu, individualnim objavljivanjem naučnih i stručnih radova, izradom i odbranom disertacije.

Član 12. (Segmenti studija)

Treći ciklus studija sastoји se iz sljedećih segmenata:

- izbor naučne oblasti u kontekstu kojeg će se pisati doktorska disertacija i izbor mentora
- aktivna participacija u nastavi i praćenje vrednovanja rezultata kroz definisane procedure provjere znanja,
- prijava i prezentacija izabrane teme te metodološkog pristupa i naučnog metoda doktorske disertacije;
- praktičnog i naučnoistraživačkog dijela na izradi teksta doktorske disertacije;
- objavljivanje dijelova istraživanja u referentnim naučnim časopisima i
- javna odbrana doktorske disertacije.

Član 13. (Realizacija studija)

Studijski programi trećeg ciklusa studija diferencirani su na semestre i akademske godine. Studijski program trećeg ciklusa studija realizuje se kroz: nastavu, naučnoistraživački rad i izradu i odbranu doktorske teze.

Član 14. (Izvođenje studija)

Nastavni i istraživački segment trećeg ciklusa studija studija se implementira preko predavanja, kolegija, radnih grupa, seminara te drugih definisanih oblika realizacije datog ciklusa. Nastava se izvodi ukoliko na jednom modulu ili predmetu ima više od 5 (pet) studenata.

Konsultativna (mentorska) nastava se realizira ukoliko predmet ili kolegij sluša 5 (pet) ili manje od 5 (pet) studenata ili ako je konsultativnu nastavu potrebno organizovati zbog karaktera studija.

Odluku o obliku realizacije i organizovanja nastave donosi Vijeće organizatora/nositelja. Nastava se izvodi na bosanskom, srpskom ili hrvatskom jeziku. Pored toga nastava se može izvoditi i na stranom jeziku, a na osnovu saglasnosti resornog Ministarstva.

Struktura studijskih programa

Član 15. (Struktura studijskog programa)

Studijski program trećeg ciklusa studija sadrži:

- stručni i akademski naziv te stepen koji se stječe završetkom studija;
- uvjete upisa na studijski program;
- listu obaveznih i izbornih predmeta te broj sati potrebnih za njihovu realizaciju;
- bodovnu vrijednost svakoga predmeta i završnoga rada iskazanu u ECTS bodovima;
- uvjete prelaska s drugih studijskih programa u okviru istih ili srodnih područja studija;
- način izbora predmeta iz drugih studijskih programa;
- uvjete upisa u sljedeći semestar, odnosno sljedeću godinu studija te način završetka studija;
- način izvođenja studija i način provjere znanja za svaki predmet;
- istraživački rad (terenski ili praktični rad).
- i ostala pitanja značajna za izvođenje studijskog programa.

Obavezni predmeti proširuju postojeća specifična znanja doktoranada iz studijskog polja u funkciji odabranog studijskog programa.

Izborni predmeti imaju funkciju uvećanja saznanja i spoznaja doktoranda u odabranoj naučnoj oblasti.

Član 16. (Obaveza polaganja ispita)

Doktorand je obavezan da prije javne odbrane doktorske disetracije položi sve ispite iz datih predmeta (obaveznih i izbornih) i završi sve ostale provjere znanja.

Član 17. (Nastavni plan i program)

Nastavni plan i program doktorskog studija sadrži opšte i posebne uslove koje doktorand treba da zadovolji radi stjecanja određenih znanja i to:

- tabelarni prikaz predmeta klasificiranih prema semestrima i pripadnosti predmeta prema obaveznim i izbornim;
- kratak opis nastavnog sadržaja predmeta;
- ukupan broj ECTS bodova;
- šematsku strukturu organizacije nastave: predavanja, diskusije, seminari, kolokviji;
- uslovi za participaciju u nastavi, polaganje ispita i realizaciju pojedinih obaveza iz različitih faza doktorskog studija;
- prikaz strukture doktorske disertacije sa brojem ECTS studijskih bodova i planiranim terminima za početak i završetak njene izrade;
- obavezna i pomoćna literatura.

Nastavni plan i program trećeg ciklusa studija, kao i izmjene i dopune istog, donosi Senat Univerziteta na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća organizatora/nositelja studija.

Član 18.
(Objava nastavnih planova i programa)

Nastavni planovi i programi objavljaju se na web stranici Univerziteta i organizatora/nositelja studija.

Trajanje trećeg ciklusa studija

Član 19.
(Trajanje trećeg ciklusa studija)

Treći ciklus studija traje tri studijske godine (šest semestara), odnosno obim studijskog programa ovog studija vrednuje se sa 180 ECTS bodova.

Studenti koji su upisali treći ciklus studija trebaju ga završiti u roku od 5 (pet) godina, od dana upisa.

Rok iz prethodnog stava može se produžiti najduže za 3 (tri) godine.

Kandidatu se rokovi, utvrđeni ovim članom, mogu produžiti ako postoje opravdani razlozi za produženje, o čemu odluku donosi Naučno-nastavno vijeće, na prijedlog Vijeća organizatora/nositelja.

Ukoliko kandidat ne izvrši obaveze u rokovima i na način predviđen ovim Pravilima, postupak za stjecanje naučnog stepena se obustavlja rješenjem dekana, na prijedlog Vijeća organizatora/nositelja, čime student gubi status studenta.

III UPIS NA TREĆI CIKLUS STUDIJA

Član 20.
(Upis na treći ciklus studija)

Senat, na prijedlog Naučno-nastavnog vijeća organizatora/nositelja, utvrđuje upisne kvote, na osnovu zahtjeva dostavljenog nadležnom Ministarstvu obrazovanja i prema odluci Vlade Kantona, kojom se odobrava broj studenata za upis na doktorski studij u novu akademsku godinu. Zahtjev se podnosi najkasnije četiri mjeseca prije početka nove akademske godine.

Konkurs za upis studenata na treći ciklus studija objavljuje Univerzitet, odnosno, organizator/nositelj u dnevnim listovima na području Bosne i Hercegovine. Pored toga konkurs za upis u prvu godinu trećeg ciklusa studija treba biti objavljen i na web stranici Univerziteta, odnosno, na web stranici organizatora/nositelja.

Konkurs za upis kandidata na treći ciklus studija obavezno sadrži podatke o:

- studijskim smjerovima koje kandidati mogu pohađati;
- trajanju studija;
- uslovima za upis i potrebna dokumentacija;
- vrijeme trajanja konkursa;
- eventualno, iznos školarine i pogodnosti koje mogu ostvariti određene kategorije.

Član 21. (Uslovi za upis)

Na treći ciklus studija mogu se upisati osobe koje su stekle diplomu drugog ciklusa studija ili ekvivalenta (akademskog zvanja magistra), iz odgovarajuće naučne oblasti.

Upis se može odobriti i osobama koje su završile studij drugog ciklusa iz srodnih ili drugih naučnih oblasti na način i pod uvjetima utvrđenim posebnom odlukom Vijeća organizatora/nositelja.

Izuzetno, na konkurs doktorskog studija iz oblasti biomedicinskih i zdravstvenih nauka mogu se prijaviti kandidati koji su stekli diplomu integrisanog studija prvog i drugog ciklusa, odnosno, dodiplomskog studija iz odgovarajuće oblasti nauka, sa ostvarenih najmanje 300 ECTS kredita, što se bliže utvrđuje nastavnim programom doktorskog studija.

Član 22. (Priznavanje ECTS kredita)

Osobi koja je stekla titulu magistra nauka prije uvođenja Bolonjskog sistema trocikličnog studija, iz naučnih oblasti koje su relevantne za oblast iz koje se organizuje treći ciklus studija, priznaje se 60 ECTS bodova, a njihov status, prava i obaveze u nastavku studija reguliše organizaciona jedinica posebnim aktom.

ECTS krediti koji se priznaju u ovom slučaju se odnose na prva dva semestra i kandidati se direktno upisuju na treći semestar, samo ukoliko su stekli titulu magistra nauka iz naučne oblasti za koju je organizator/nositelj, na kojem upisuju doktorski studij, matičan.

Za kandidate koji su stekli titulu magistra nauka iz naučne oblasti za koju organizator/nositelj na kojem upisuju doktorski studij nije matičan, formira se komisija za utvrđivanje razlike predmeta u skladu sa Pravilima studiranja za treći ciklus studija.

Preostali obim od 120 ECTS bodova ovi doktorandi trebaju ostvariti u skladu sa ovim pravilima.

Pravo upisa na treći ciklus studija imaju i kandidati koji su izvršili sve obaveze na drugim univerzitetima iz određene oblasti osim prijave i odbrane doktorske disertacije, a temu žele prijaviti na trećem ciklusu studija Univerziteta u Travniku. Ovi kandidati mogu prijaviti i braniti braniti doktorsku disertaciju pod uslovom da polože najmanje dva ispita razlike. O svakom takvom slučaju odluku donosi Vijeće organizatora/nositelja, na prijedlog posebno formirane komisije.

Član 23. (Postupak upisa kandidata)

Osoba koja se želi upisati treba da podnese prijavu i priloži potrebnu dokumentaciju. Ako je broj prijavljenih kandidata veći od broja određenog u konkursu, izbor kandidata koji su ispunili uslove za upis vrši se na osnovu rezultata postignutih na drugom ciklusu studija.

Član 24. **(Rangiranje kandidata)**

Proceduru rangiranja kandidata prema ostvarenim rezultatima sprovodi komisija za upis koju imenuje Vijeće organizatora/nositelja, iz reda nastavnika datog studija koji se organizuje.

Komisija za upis preliminarnu rang-listu prijavljenih kandidata objavljuje na oglasnoj ploči sa davanjem prava na prigovor, u roku od tri dana. Nakon isteka roka od tri dana i razmatranja eventualnih primjedaba, komisija dostavlja konačnu listu upisanih kandidata Vijeću organizatora/nositelja, koje donosi konačnu odluku.

Kandidat koji je stekao pravo na upis, a to pravo nije iskoristio, gubi pravo u tekućoj akademskoj godini.

Član 25. **(Strani državlјani)**

Strani državlјani imaju pravo upisa na studij trećeg ciklusa pod jednakim uslovima kao i državlјani Bosne i Hercegovine, uz prethodnu nostrifikaciju diplome ranije završenog ciklusa ili stepena studija.

U slučajevima kada je diploma u procesu nostrifikacije, upis se može izvršiti i na osnovu potvrde, odnosno dokaza o pokrenutoj proceduri nostrifikacije. Ukoliko nostrifikacija ne bude izvršena, upis na studije se poništava, a kandidatu se vraćaju uplaćena sredstva po odbitku manipulativnih troškova koje određuje organizator/nositelj.

Vrednovanje rezultata rada tokom studija – ECTS studijski bodovi

Član 26. **(Obim studijskog programa)**

Opterećenje doktoranda po studijskom programu iznosi 60 ECTS bodova u jednoj akademskoj godini, odnosno 30 ECTS bodova u jednom semestru.

Studijski programi trećeg ciklusa studija realizuju se kroz kombinaciju potrebnog broja sati nastave i istraživačkog rada koji se organizuje saglasno karakteristikama pojedinih studijskih programa, odnosno definisanjem predviđenog ukupnog opterećenja doktoranda po semestrima u vezi sa predavanjima, konsultacijama i samostalnim radom. Nastava se organizuje u skladu sa Nastavnim planom i programom trećeg ciklusa studija organizatora/nositelja studija.

Član 27. **(Opterećenje)**

Nastava se organizuje saglasno usvojenim nastavnim planovima i programima.

Naučnoistraživačke aktivnosti, kao i izrada doktorske disertacije organizuju se u formi ukupnog individualnog opterećenja doktoranda, u iznosu od 30 ECTS kredita po semestru.

Član 28.
(Vrednovanje doktorske disertacije)

Doktorska disertacija se vrednuje u rasponu od 60 do 90 ECTS bodova.

Član 29.
(Vrednovanje naučnoistraživačkog rada)

Naučnoistraživački rad doktoranda vrednuje se u ECTS bodovima, što se preciznije reguliše nastavnim planovima i programima.

Način polaganja ispita i upis u narednu akademsku godinu

Član 30.
(Način polaganja ispita)

Ukupan broj ECTS bodova stječe se izršavanjem nastavnih obaveza, polaganjem ispita i istraživačkim radom, objavljuvanjem tekstova, sudjelovanjem na naučnim skupovima itd. Usvojena znanja i stečene sposobnosti doktoranada kontinuirano se prate i evaluiraju tokom procesa nastavnog i naučnog rada, da bi konačna ocjena bila rezultanta ukupnih aktivnosti tokom semestra što znači: sudjelovanje u diskusijama, prezentacije studija slučaja, pisanje istraživačkih radova, komunikaciju sa mentorom itd.

Student je dužan prije polaganja svih drugih predmeta predviđenih Nastavnim planom i programom položiti ispit iz Metodologije naučnog istraživanja.

Ispiti na trećem ciklusu studija polažu se javno, a mjesto i vrijeme polaganja ispita objavljaju se na oglasnoj ploči i web stranici organizatora/nositelja.

Uspjeh doktoranda na obaveznim i izbornim modulima ocjenjuje se ocjenama prema sljedećoj prikazanoj šemi:

- ocjena izvrstan (10) odgovara ocjeni A u skali ECTS-a, i obrnuto (izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95-100 bodova);
- ocjena vrlo dobar (9) odgovara ocjeni B u skali ECTS-a, i obrnuto (iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 bodova);
- ocjena dobar (8) odgovara ocjeni C u skali ECTS-a, i obrnuto (prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75 – 84 bodova);
- ocjena zadovoljava (7) odgovara ocjeni D u skali ECTS-a, i obrnuto (općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 bodova);
- ocjena dovoljan (6) odgovara ocjeni E u skali ECTS-a, i obrnuto (zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 bodova);
- ocjena nedovoljan (5) odgovara ocjeni F u skali ECTS-a, a ocjene F i FX u skali ECTS-a prevode se u ocjenu nedovoljan (5) (ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova).

Član 30a.

(Ponavljanje ispita na zahtjev studenta)

Student koji nije zadovoljan postignutom ocjenom može u roku od 48 sata nakon saopćenja ocjene pismeno tražiti da se ispit ponovi. Zahtjev za ponavljanje ispita mora biti obrazložen.

Ako dekan ocijeni da je zahtjev studenta opravdan, donosi rješenje u roku od 48 sati kojim odobrava ponovno polaganje ispita. U istom rješenju određuju se datum i vrijeme ponovnog polaganja ispita, u roku od 7 dana od dana donošenja rješenja, te se imenuje komisija od tri člana, s tim da jedan od članova mora biti iz drugog nastavnog predmeta, a ispitivač s čijom ocjenom student nije bio zadovoljan ne može biti predsjednik komisije.

Pismeni ispit ili pismeni dio ispita neće se ponoviti pred komisijom, već će ga komisija ponovno ocijeniti. Komisija će ocijeniti i sve radove koje je student radio u toku nastave i vježbi.

Komisija može donijeti ocjenu na bazi samo pismenog ispita i rada u toku nastave i vježbi ili obaviti i usmeni dio ispita.

Komisija donosi odluku većinom glasova.

Na odluku komisije može se izjaviti žalba Naučno-nastavnom vijeću u roku od 8 dana.

Ukoliko Naučno-nastavno vijeće fakulteta prihvati žalbu studenta, imenuje komisiju kao u stavu 2 ovog člana. Zadatak komisije je da izvrši ponovno ocjenjivanje pismenog ispita koji je student uradio i sa čijom ocjenom nije zadovoljan. Komisija iz prethodnog stava sačinjava zapisnik i donosi Odluku da li je student zadovoljio ili nije zadovoljio sa pismenim ispitom. Ukoliko komisija doneše Odluku da student nije zadovoljio, obavit će usmeni ispit sa studentom o čemu se sačinjava poseban zapisnik i donosi Odluka komisije.

Na Odluku komisije student može izjaviti žalbu Senatu Univerziteta u roku od 72 sata, a Senat može potvrditi Odluku komisije koju je imenovalo Naučno-nastavno vijeće, ili provesti proceduru kao iz prethodnog stava ovog člana. Odluke Senata su konačne.

Član 31.

(Upis u naredni semestar)

Za ovjeru i upis narednog semestra doktorand bi trebao realizirati obaveze predviđene Nastavnim planom i programom, kao izvršiti i druge obaveze predviđene Ugovorom o studiranju potpisanim između dekana organizatora/nositelja i studenta (u daljem tekstu: Ugovor).

U slučaju odustajanja od studija u toku odvijanja nastave student nema pravo tražiti povrat uplaćenog iznosa predviđenog Ugovorom, a dužan je izmiriti finansijske obaveze proporcionalno vremenu provedenom na trećem ciklusu studija, prije odustajanja od studija.

IV PRIJAVA I ODBRANA DOKTORSKE DISRTACIJE

Član 32. (Izbor uže naučne oblasti)

Student početkom drugog semestra studija stiče pravo da izabere užu oblast istraživačke teme i predlaže nastavnika (potencijalnog mentora) s kojim u toku semestra može definisati sadržajni koncept teme te bira kompatibilnu grupu izbornih predmeta.

Član 33. (Mentor)

Mentor se određuje iz reda vanrednih i redovnih profesora, članova akademije nauka, te profesora u zvanju profesor emeritus iz uže naučne oblasti doktorske disertacije. Dodijeljeni mentor za izradu doktorske disertacije obavezan je da doktorandu pruži pomoć kod izbora teme doktorske disertacije, u ovladavanju nastavnim planom i programom uže naučne oblasti, u preciziranju metodičko-didaktičkih specifičnosti mentorskog rada sa doktorandom, pomoći u izboru tema stručnih i naučnoistraživačkih radova, da isto tako pomaže pri projektovanju, konceptualizaciji i realizaciji istraživanja koja su sadržana u vremenskom planu realizacije doktorske studije, izrade disertacije po fazama kao i dopuna završenog rada i priprema kandidata za odbranu disertacije.

Mentor u opravdanim slučajevima nakon imenovanja, a na zahtjev doktoranda ili po službenoj dužnosti od strane doktorskog vijeća može biti i razriješen od mentorstva. Nakon razrješenja mentora proceduru imenovanja drugog mentora pokreće Vijeće doktorskog studija organizacionih jedinica na način da Senatu Univerziteta dostavlja prijedlog za donošenje saglasnosti za imenovanje novog mentora uz obrazloženje razrješenja prethodnog mentora. Uz prijedlog Vijeće doktorskog studija obavezno prilaže i potpisano saglasnost predloženog mentora o prihvatanju prethodne doktorske procedure doktoranda.

Student najviše jedan put može tražiti zamjenu mentora.

Nastavnik, koji je imenovan za mentora a radni mu odnos prestaje iz bilo kojeg razloga, osim ako mu radni odnos prestaje njegovom krivicom, ima pravo okončati mentorstvo sa kandidatom kojem je imenovan za mentora.

Član 34. (Prijava teme doktorske disertacije)

Prijava prijedloga teme doktorske disertacije obuhvata:

1. biografiju kandidata;
2. radni naslov teze;
3. prijedlog mentora;
4. problem i predmet istraživanja;
5. sistem glavne hipoteze i pomoćnih hipoteza;
6. svrha i ciljevi istraživanja;
7. rezultati dosadašnjih istraživanja;
8. vlastite predaktivnosti na izradi projekta disertacije;
9. metodološki pristup;
10. očekivani doprinosi i mogući rezultati istraživanja;

11. vremenski plan aktivnosti izrade disertacije;
12. okvirni sadržaj;
13. popis literature.

Član 35.
(Prijedlog teme doktorske disertacije)

U toku trećeg semestra studija student stječe pravo na podnošenje prijedloga teme doktorske disertacije Vijeću organizatora/nositelja, u kojem će navesti pobrojane tačke iz člana 34.

Na osnovu podnesene prijave, Vijeće organizatora/nositelja obrazuje komisiju za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije, koja razmatra prihvatljivost prijedloga teme.

Komisija iz stava 2. ovog člana pred kojom se brani projekat ima, u pravilu, predsjednika i dva člana. Članove komisije čine nastavnici izabrani u zvanje redovnog, vanrednog ili profesora emeritus, dok jedan od članova komisije može bitit nastavnik u zvanju docenta. Jedan od članova komisije je i potencijalni mentor. Dva člana komisije, uključujući mentora, treba da budu iz uže naučne oblasti doktorske disertacije. Potencijalni mentor ne može biti predsjednik komisije.

Član 36.
(Izvještaj komisije)

Komisija podnosi izvještaj koji sadrži ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije Vijeću organizatora/nositelja najdalje u roku od 60 dana.

Nakon razmatranja izvještaja, Vijeće organizatora/nositelja dostavlja, najdalje u roku od 60 dana, izvještaj komisije i svoje mišljenje Senatu Univerziteta na potvrdu.,

Senat Univerziteta u Travniku potom daje saglasnost na prijedloge Vijeća organizatora/nositelja u vezi sa :

1. prijavom teme doktorske disertacije;
2. prijedloga kandidata za mentora;
3. sastav komisije za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije;
4. izvještaj komisije za ocjenu podobnosti kandidata i teme doktorske disertacije

Na osnovu saglasnosti Senata Univerziteta u Travniku Vijeće organizatora/nositelja imenuje mentora i doktorand stječe pravo za rad na doktorskoj disertaciji.

Član 37.
(Postupak ocjene doktorskog rada)

Student stječe pravo da, uz saglasnost mentora, predstavi radnu verziju doktorske disertacije Vijeću organizatora/nositelja u toku šestog semestra.

Prije predaje radne verzije doktorske disertacije mentor je dužan da pregleda i izvrši reviziju teksta doktorske disertacije, i na finalnu verziju doktorske disertacije da saglasnost da ona možeći u narednu proceduru.

Prilikom predaje doktorske disertacije, kandidat treba da dostavi dokaz o objavljenim radovima iz oblasti iz koje se piše doktorska disertacija i to najmanje dva rada objavljena u

indeksiranim, naučnim časopisima, uključujući rade objavljene prije odobrenja teme. Za jedan rad kandidat može dostaviti potvrdu da mu je rad prihvaćen te da će biti objavljen. Pod objavljenim radom može se podrazumjevati i objavljena stručna knjiga sa međunarodnom recenzijom.

Član 38. (Uputstvo za prijavu, izradu i odbranu doktorske disertacije)

Doktorska disertacija treba da bude korektno jezički, stilski i tehnički oblikovana u skladu sa modernim postupcima, tehnikama i metodologijama izrade publikacija u oblasti naučnog i stručnog rada i provedena kroz program antiplagijarizma.

Uputstvo za prijavu, izradu i odbranu doktorske disertacije, u okviru trećeg ciklusa studija, na Univerzitetu u Travniku donosi Senat Univerziteta na prijedlog Vijeća.

Član 39. (Komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije)

Doktorska disertacija se dostavlja u tri meko uvezana poveza putem voditelja trećeg ciklusa studija Vijeću organizatora/nositelja.

Nakon što primi doktorsku disertaciju Vijeće organizatora/nositelja utvrđuje da li su ispunjeni svi uslovi i predlaže Senatu Univerziteta komisiju za ocjenu i odbranu doktorske disertacije.

Komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije iz prethodnog stava ovog člana ima od tri do pet članova izabranih u zvanje redovnog, vanrednog ili profesora emeritus. Jedan od članova komisije može biti nastavnik u zvanju docenta. Najmanje dva člana komisije su iz naučne oblasti, iz koje se brani doktorska disertacija.

Komisija treba da podnese pisani izvještaj Vijeću organizatora/nositelja koji sadrži ocjenu doktorske disertacije, u roku od 90 dana od imenovanja komisije. Komisija podnosi zajednički izvještaj, a u slučaju da neki od članova komisije ima drugačije mišljenje, isti je dužan podnijeti svoj izvještaj.

Poslije prijema izvještaja komisije, dekan Organizacione jedinice omogućava da se izvještaj članova komisije i doktorska disertacija stave na uvid javnosti putem Univerzitetske biblioteke, u trajanju od najmanje 15 dana.

Član 40. (Mišljenje Vijeća organizatora/nositelja)

Po isteku roka u kojem je doktorska disertacija stavljena na uvid javnosti, Vijeće organizatora/nositelja razmatra izvještaj komisije i eventualne primjedbe od strane javnosti, donosi svoje mišljenje te iste dostavlja Senatu Univerziteta sa prijedlogom da se doktorska disertacija prihvati, odbije ili vrati na dopunu odnosno izmjenu.

Član 41. **(Dopuna, izmjena ili odbijanje doktorske disertacije)**

Ako Senat Univerziteta u Travniku ili Vijeće organizatora/nositelja vrati disertaciju na dopunu odnosno izmjenu, a sam kandidat u roku od šest mjeseci od dana prijema obavještenja o takvoj odluci ne postupi po primjedbama, smatrati će se da je odustao od daljeg rada na disertaciji.

Odbijenu doktorsku disertaciju doktorand ne može ponovo prijaviti.

Član 42. **(Prihvatanje doktorske disertacije)**

Nakon što Senat doneše konačnu odluku o prihvatanju rada, na istoj sjednici određuje datum, vrijeme i mjesto odbrane doktorske disertacije na osnovu prijedloga Vijeća organizatora/nositelja.

Donošenjem odluke o prihvatanju doktorske disertacije, uvezana doktorska disertacija se dostavlja u devet primjeraka i jedan primjerak u elektronskoj verziji. Po jedan primjerak pripada Univerzitetskoj biblioteci, biblioteci organizatora/nositelja, članovima komisije, te dva primjerka Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH.

Uvezana doktorska disertacija se dostavlja Nacionalnoj i univerzitetskoj biblioteci BiH, biblioteci organizatora/nositelja nakon što bude uspješno odbranjena.

Član 43. **(Obavještenje o terminu odbrane doktorske disertacije)**

Održavanje doktorske disertacije se organizuje najkasnije 60 dana od dana njenog prihvatanja. Na zahtjev mentora, člana/članova komisije ili kandidata, termin za odbranu doktorske disertacije može se utvrditi i u periodu nakon isteka 60 dana od dana prihvatanja doktorske disertacije ukoliko za to postoje opravdani razlozi.

Vijeće organizatora/nositelja informiše javnost preko web stranice Univerziteta i Fakulteta o terminu odbrane doktorske disertacije. Podaci o javnoj odbrani doktorske disertacije objavljaju se najmanje 15 dana prije roka određenog za njenu odbranu.

Obavještenje o javnoj odbrani sadrži: ime i prezime doktoranda, naslov doktorske disertacije, mjesto, dan i sat odbrane disertacije.

Član 44. **(Prezentacija i odbrana doktorske disertacije)**

Prezentacija i odbrana doktorske disertacije pred komisijom za ocjenu i odbranu ima sljedeći tok:

- predsjednik komisije iznosi podatke i informacije o doktorandu, podatke o njegovim naučnim i stručnim radovima, kao i podatke o ispunjavanju uvjeta za odbranu doktorskog rada,
- mentor daje kratki prikaz rada i čita izvod iz izvještaja komisije za ocjenu disertacije na osnovu čega je Senat prihvatio doktorski rad,

- doktorand iznosi kraći rezime, rezultate i zaključke do kojih je došao u trajanju najviše do 45 minuta, a nakon toga članovi komisije postavljaju pitanja u vezi s temom rada,
- svim prisutnima se, također, daje mogućnost da mogu postaviti pitanje u vezi s temom rada,
- kandidatu se daje vrijeme za odgovor,
- komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije, nakon provedenog postupka, donosi odluku da li je doktorand odbranio ili nije odbranio doktorsku disertaciju,
- predsjednik komisije saopštava odluku i javno proglašava rezultate odbrane,
- o toku odbrane doktorske disertacije vodi se zapisnik koji potpisuju svi članovi komisije i zapisničar.

Član 45.
(Postupak nakon uspješne odbrane doktorske disertacije)

Komisija za ocjenu i odbranu doktorske disertacije podnosi Senatu Univerziteta putem Vijeća organizatora/nositelja kopija zapisnika o toku i rezultatima odbrane doktorske disertacije.

Doktorska disertacija je javna i može biti objavljena nakon odbrane.

Po odbranjenoj doktorskoj disertaciji kandidatu se izdaje uvjerenje o stečenom akademskom zvanju doktora nauka, uz naznaku uže naučne oblasti.

Član 46.
(Oduzimanje akademskog stepena doktora nauka)

Doktorat nauka oduzima se ako se utvrdi da doktorska disertacija predstavlja prisvojeno naučno djelo ili krivotvorinu.

Oduzimanje doktorata provodi se na način i u postupku istovjetnom postupku izrade, a oduzimanjem doktorata gubi se i zvanje za čije je stjecanje jedan od uvjeta doktorat nauka.

V DIPLOMA

Član 47.
(Diploma i dodatak diplomi)

Diplomu doktora nauka i odgovarajuće naučno zvanje stječe doktorand koji je položio sve ispite predviđene Nastavnim planom i programom trećeg ciklusa studija, odbranio doktorsku disertaciju prema proceduri koju je propisao Senat Univerziteta u Travniku.

Uz diplomu se izdaje i dodatak diplomi radi detaljnijeg uvida u nivo, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studiranja.

VI PROMOCIJA DOKTORA NAUKA

Član 48. (Dodjela diploma i dodataka diplomi)

Diploma o stečenoj akademskoj tituli i naučnom zvanju doktora nauka uručuje se prilikom javnog svečanog proglašavanja kandidata za doktora nauka.

Promociju doktora nauka i uručivanje diploma obavlja Rektor Univerziteta u Travniku. Promociji doktora nauka prisustvuju dekani Organizacionih jedinica Univerziteta, mentori kandidata i članovi komisija za odbranu doktorskih disertacija.

Član 49. (Protokol svečane promocije)

Dekan Organizacione jedinice Univerziteta saopštava biografiju kandidata, njegovu stručnu, naučnu i društvenu aktivnost, stav komisije za odbranu doktorske disertacije i datum odbrane. Mentor, odnosno član komisije za odbranu doktorske disertacije saopštava naslov i sadržaj disertacije, kao i naučne rezultate do kojih je kandidat došao u toku rada na disertaciji. Promocija novih doktora nuka završava se konstatacijom Rektora Univerziteta u Travniku da su ispunjeni svi uslovi za inaugurisanje kandidata za doktora određene oblasti nauke i uručivanjem diplome.

Član 50. (Matična knjiga)

Podaci o odbranjenoj doktorskoj disertaciji se upisuju u matičnu knjigu za treći ciklus studija koju vodi organizator/nositelj.

VII PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 51. (Stupanje na snagu)

Ova pravila stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja.

Studentima kojima su u postupku prijave i odbrane doktorske disertacije imenovane komisije za ocjenu podobnosti teme i kandidata prije stupanja na snagu ovih Pravila, procedura ocjene i odbrane doktorske disertacije završit će se u skladu sa ovim Pravilima.

Studentima kojima su u postupku prijave i odbrane doktorske disertacije imenovane komisije za ocjenu i vrednovanje doktorske disertacije prije stupanja na snagu ovih Pravila, procedura odbrane doktorske disertacije završit će se u skladu sa ranijim Pravilima.

Član 52.
(Statut Univerziteta)

Za sva pitanja koja se tiču prava i obaveza studenata, načina organizacije nastave i druga pitanja koja nisu regulisana ovim Pravilima, primjenjivat će se Statut Univerziteta u Travniku.

Član 52.a
(Etički kodeks)

Na pravila studiranja za treći ciklus studija primjenjivat će se pravila etičkog kodeksa Univerziteta.

Član 53.
(Donošenje Pravilnika)

Svaka Organizaciona jedinica zadržava pravo donošenja Pravilnika koji su u skladu sa ovim Pravilima studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku, u onom dijelu koji se odnosi na specifične studije određenog Fakulteta, odnosno, Organizacione jedinice.

Član 54.
(Sadržaj prečišćenog teksta)

Prečišćeni tekst Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku obuhvata: Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku br. 700/18-8 od 27.9.2018. godine i Odluku o izmjenama i dopunama Pravila studiranja za treći ciklus studija na Univerzitetu u Travniku, br. 355/20 od 30.6.2020. godine; u kojima je označen dan njenog stupanja na snagu.

Broj: 518/22
Datum: 26.9.2022. godine

Rektor

prof. dr. Rasim Dacić